
O SOÑADOR DE TODOS.

Lema: Xeografía do gran arquitecto.

O SOÑADOR DE TODOS.

(Poema en cuatro tempos no centenario de Neruda.)

-I-

Veñen voando coma cóndores místicos
ou coma bicicletas doentías do vento,
veñen voando os seus versos arroladores
constelados entre sombras magoadas,
ou entre soños colectivos que trepan sedentos
para descifrar os mananciais do futuro.

Veñen resoando coma tambores de vinagre
ou coma violíns de música azul,
veñen resoando os seus versos anfibios
compostos con solfeo de soidade crebada,
ou coa luz celebratoria dos ríos
que se ispen entre plumaxes transparentes.

Veñen co seu sabor de uva eslumeante,
co seu recendo de amores meluosos e bulleiros,
de árbores coas veas abroiantes
e de terras araucanas corroídas por espiñas.

Veñen outra vez os versos de Neruda
forxados entre esmeraldas de luz ferruxinosa
e entre a lama dos seres esquecidos
que morden as tebras cos seus dentes.

Veñen a quedarse xa para sempre
entre feridas do tempo e soños fracasados,
porque renacen coma unha trepadeira antiga
que nos fala dos dúctiles alentos da vida
e das batallas da alma
e da memoria interrogadora
do fundeiro entusiasta.

Veñen a quedarse xa para sempre
os seus versos xerminais e chuviosos,
os versos nupciais de Neruda.

-II-

Era o amor un crepúsculo de fame e nacre,
ou un vendaval redentor para o poeta adoecido,
a veces muxica de amor coma tigre debullado,
a veces amor en calma
ou queixume de estirpe escura.

Así era o amor, entre circios e enseadas,
cando estalou a canción desesperada,
a dun Madrid fendido pola guerra
que descende sobre as gorxas do inverno
e se encista coma un vento negro
que é caimán e serpe e agoirante rata.

Alí acompaña aos que loitan,
mentres Federico ve pasar entre a morte
peixes de loito e coitelos de cebola.

Lonxanas quedan as longas noites do viño,
os cabalos verdes con perfume de area,
as horas entre amigos baixo as pálpebras
dun tempo amable xa apodrecido.

Agora as bandeiras sangran pombas mortas
e os brigadistas heroicos peitean a lúa
coas baionetas caladas.

Agora as campás bican cadáveres
e estronda unha tempestade de avións
mentres arden as estrelas e as librarías.

Esa argana de fonda queimadura
esperta a súa conciencia indócil
e o poeta vólvese emanación da xente,
das súas inquedanzas congregadas,
da súa sede de redención
e da súa inxel melancolía.

-III-

Desde a pedra bautismal do Machu Picchu,
entre os seus estambres celestes
e os seus muros incólumes e eternos,
o poeta albisca

    a grandeza arruallada de América,
a súa intemperie de resurreccións e agonías,
o balbor dos soños aztecas
e a súa xeoloxía cósmica que converte
    en sagrado o terrestre.

Nesa visión converxen as existencias sucesivas,
a alfarería xenital

    das razas disgregadas,
a ventolada de neve de tantos conquistadores
que soñaron fortunas cegadoras e palacios.

Nesa luz reveladora mestúranse
    ríos de téxtil espuma,
pampas de patagónico sosego,
litorais de prata impúdica
    e doces fantasías de sabor caribe.

América, a grande América,
poderosa e somnolenta a un tempo,
a dos humillados que irradian cicatrices
e a dos visionarios de espírito indomable
que pescudan unha liñaxe relampante de victorias.

E o poeta co seu tempero
de lume e oceano galguexante,
consciente das dentadas agochadas da morte
e das esperanzas tremesías da vida,
convértese en voz plena e plural
desa América de corazón mancado
que invoca unha dignidade
de memoria e pan e terra respetada.

Coa súa voz falan os pastores andinos
e os mariñeiros bicados pola intemperie dos ventos,
os panadeiros que cociñan oracións de pan
e os labregos devorados polos liques
mentres agardan un milagre de racimos e espigas.

Falan coa súa voz de mazá indeleble
os que utilizan as mans para modelar o firmamento
e para sementar a tenrura laboriosa de cada día.

Na súa voz ecoan cristaliñas odas elementais
que descubren as moedas esenciais da linguaxe
co seu recendo a leña e a vello cine soñado.

Ecoan tamén as orgullosas cancións de xesta,
abritadas coma ondas que convocan aos cormoráns,
as cancións acesas que enxalzan a liberdade
co seu galope de utopías entre o látego e a néboa,
co seu fulgor de gorxas
que intúen a esperanza.

Ben é certo que deses soños trae o tempo
un churume aciago de loitas nobres e de ocasos,
mesmo de rebertes convertidos
en reféns adormecidos do pasado.

Tamén é certo que a súa América soñada
continúa sendo un cóndor amputado
a sobrevoar pobos que se buscan
entre unha madeixa escura de naufraxios.

Pero os seus versos con constelacións de algas
e con murmurios borboriñantes de abrentes estrelados
que coñecen os secretos dos martelos e das almas
veñen co vento a quedarse para sempre,
porque posúen a encarnadura inmortal
da palabra libre, profunda e soberana,
coma un castelo aleivoso que se ergue
sobre o mar inmenso e as montañas.